

שהותרה לגמרי (ע' בסוגית יומא ז; רמב"ם ביא"מ ד, ז). ובציבור מרצה הציץ גם בטומאת הגוף (ערש"י יומא ז. ד"ה בין ובמהרש"א).
כהן שנטמא בשרץ, האם מרצה בקרבן ציבור – משמע לכאורה בגמרא שרק לדעת זקני דרום אינו מרצה לפי שה'מכפרין' כמתכפרין, אבל לדין מרצה כבטמא מת (כן כתב בשטמ"ק בדעת רש"י). ולדעת ר"ת גם לזקני דרום מרצה.
ע"ע בפרטות בפסחים עז-עח.

דף כג

- לט. א. מהו המקור לכך שהעבודה נעשית מעומד, והיושב פוסל עבודתו?
ב. פסולי עבודה דלהלן שעבדו, האם דינם במיתה בידי שמים? ערל, אונן, יושב, זר, מחוסר בגדים, אינו רחוק ידים ורגלים, שתוי יין?
א. לעמד לשרת – לעמידה בחרתיו ולא לישיבה. כשהוא אומר העמידים – שנה עליו הכתוב לעכב, לומר שמחללים עבודה. (לנוסחאות שלפנינו ברש"י, היושב הריהו כור ולכך מחלל. וע' במפרשים).
ב. ערל, אונן יושב – אינן במיתה אלא באזהרה. זר, מחוסר בגדים (או יתר בגדים, או בחציצה. מנ"ח), שאינו רחוק, שתוי יין – במיתה [ודוקא ב'עבודות מתנה' ו'עבודה תמה' – זריקה, הקטרה וניסוך. וראה עוד בפירוט ביומא כו-כו].

דף כד

- מ. מה דין העבודה (מקבלה ואילך) באופנים הבאים:
א. רגלו אחת של העובד על הרצפה ורגלו אחת על כלי או על דבר אחר.
ב. נדלדלה אבן אחת מקביעותה ברצפה, ועמד עליה.
ג. נעקרה אבן ועמד במקומה.
א. רגלו אחת על הרצפה ואחת על כלי וכד'; רואים, כל שאילו יינטל הכלי יכול לעמוד על רגלו אחת ויעבוד – עבודתו כשרה. ואם לאו – פסולה.
יש מי שכתב לשמוע שאעפ"י שגם ברגל שעל הכלי יכול לעמוד – עבודתו כשרה (עפ"י שפת אמת שבת צג:). ונראה שאין הדבר מוסכם (ע"ש בשם התבואות-שור ב).
ב. אבן שנדלדלה מקביעותה ועמד עליה; אם אין דעתו לחברה – ודאי חוצצת ועבודתו פסולה. ואם בדעתו לחברה – ספק (ר' אמי).
ג. נעקרה אבן אחת ועמד במקומה – עלה ב'תיקו' (רבה זשי בשם ר' אמי). ואע"פ שדוד קידש עד התהום וגם אם נעקרה הרצפה כולה ועבד ללא רצפה – רשאי, כאן שונה שמא אין דרך שירות בכך.
ברמב"ם משמע שמפרש שהכהן עמד על האבן שנעקרה.

דפים כד – כה

- מא. א.** מה דינן של הפעולות דלהלן שנעשו בשמאל:
 קבלת הדם; וריקתו; קמיצה; קידוש הקומץ בכלי; הקטרת הקומץ; הולכת אברים לכבש; (מליקת העוף); חליצה ורציעה.
- ב.** האם כל העבודות שנאמר בהן 'יד' 'אצבע' 'כהונה' – כשרות בימין בלבד?
א. קבלת הדם בשמאל – פסולה. ור' שמעון מכשיר. (ואין חילוק בין הטאת לשאר הקרבנות. עתוס').
 וריקת הדם – פסולה. ולר"ש: בחטאת פסול (באצבעו ונתן...) ובשאר קרבנות כשר.
 ישנן דעות במקומות אחרים בגמרא שגם לרבי שמעון פסול בשאר קרבנות, דילפינן מחטאת (ע' בתוס' באורך).
- קמיצה בשמאל – פסולה, ואפילו לר"ש. ואין חילוק בין שאר מנחות למנחת חוטא ('יד – יד' ממצורע).
 קידוש הקומץ בכלי – פסול. ולרבי שמעון כשר. ויש אומרים שלרבי שמעון אין צריך לקדש הקומץ בכלי כלל.
- וצריך שני כהנים לקידוש הקומץ בימין; אחד אוהו הכלי בימינו ואחד נותן את הקומץ בימינו לתוך הכלי (זבח תודה, בבאור דברי רש"י. וע' מנחות ז).
- הקטרת הקומץ בשמאל – פסולה (כוריקה). ולרבי שמעון, אם מקטיר על המזבח בידו – פסול כחטאת, ואם בכלי – כשר, כאשם.
- הולכת אברים לכבש – כשר. וכך היא נעשית אף לכתחילה, כגון הראש והרגל – הראש בימין והרגל בשמאל.
- הולכת הדם כשרה אף בשמאל. ואפשר שלכתחילה יוליך בימין (עתוס').
- מליקת העוף בשמאל – פסולה (משנה סה:). ולגרסה אחת (עתוס') ר"ש בברייתא מכשיר.
- חליצה ורציעה – נעשות בימין.
- ב.** רבי יוחנן אמר: כל מקום שנאמר אצבע [וכן 'יד'] או כהונה (כפירוש רבא) – אינה אלא ימין, גורה שוה ממצורע. ודוקא בעבודות המעכבות כפרה, דומיא דמצורע. ולרבי שמעון: דוקא אצבע, אבל כהונה לבד – לא. וכן העבודות שנאמר בהן 'יד' (או 'כף') – בימין.
- הלכך, בקמיצה ובוריקת דם החטאת נאמר בהן יד / אצבע וכהונה. בקבלה לא נאמר אלא כהונה, וכן בוריקת דם שאר זבחים, ובוזה נחלקו חכמים ורבי שמעון (והוא למליקת העוף. ר"ת). קידוש הקומץ, נלמד לדעת חכמים מיתור 'יד' שבקמיצה (מג"ש דרבא. ולר"ש אינו מיותר).

דף כה

- מב. א.** קבלת הדם, כיצד?
ב. מה דרשו מולקח הכהן המשיח מדם הפר?
ג. אלו נפקותות מבוארות בסוגיא בשאלת 'אויך כלי ככלי', ומהי מסקנת ההלכה בשאלה זו?
ד. האם הבהמה צריכה להיות תמימה בשעת קבלת הדם ובוריקתו? ומה הדין כשעברה שנתה קודם הוריקה?